

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı:
Sayı: 19592
Tarih: 23.06.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 23/06/2022 16:29
Sayı: E-120.10-1037834

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü'nün (TMO) 2019 ve 2020 yıllarına ait Sayıştay Denetim Raporları görüşülmüştür. Sayıştay raporları ile tespit edilmiş bulguların nedenlerinin ve sorumlularının belirlenmesi ve kurumun tekrar kamu yararına çalışması için yapılabileceklerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Kemal PEKÖZ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Üst Komisyon Toplantısında

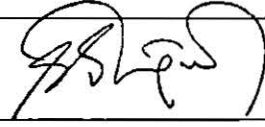
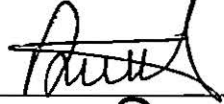
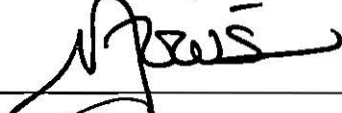
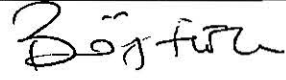
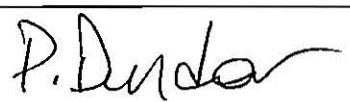
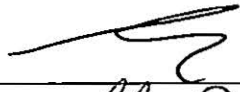
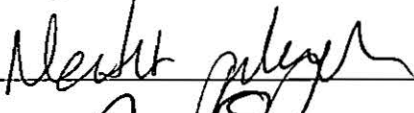
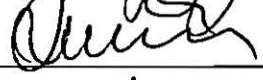
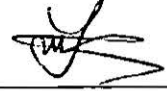
Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü'nün (TMO) 2019 ve 2020 yılına ait hesap ve işlemleri görüşülmüştür.

Kuruma ait Sayıştay Raporu'nda yer alan bulgulardan şöyledir:

1. Lisanslı depolardan ürün tesliminde sorun yaşanması
2. Satış hasılatının satış maliyetinin altında kalması nedeniyle öz kaynak reel alım gücünün yıllar itibariyle azalması
3. Uzun süreli depo kiralama modelinin maliyetlere etkisi
4. Uzun süreli kiralama garantili depo yaptırılması
5. Yıllık ülke ihtiyacının yarısına ulaşan nohut stoklarının bir an önce satılması
6. İşletme bütçesi revize işlemlerinin iktisadi şartlar gerektirmedikçe ve yılsonunda yapılmasından kaçınılması
7. İç sigorta fonu muhasebe uygulamasının tek düzen hesap sistemine göre yapılması
8. Çalışmayan kısım giderleri hesabının ilgili mevzuat ve tek düzen muhasebe ilkelerine uygun olarak kullanılmaması

Kuruluşun son beş yıllık faaliyetlerine bakıldığında, 2019 yılının hem miktar hem de tutar olarak en çok alım ve satımın yapıldığı yıl olduğu görülmektedir. Bunun doğal sonuçlarından biri de stok miktarının artmasıdır. Nitekim TMO'nun ticari mal stokları, 3,4 milyar liradan 6,3 milyar liraya çıkmıştır. Alım ve stok tutarlarının birlikte artması, özellikle görev zararlarına ilişkin finansmanın alım zamanlarıyla paralellik arz etmemesi nedeniyle, yabancı kaynak, yani borç kullanımını da artırmıştır. Yabancı kaynakların 2018 yılında toplam kaynaklar içerisinde %47,4 oranında olan payı (3,7 milyar TL), 2019 yılında %61,3'e (6,6 milyar TL) yükselmiştir. Kuruluş uygulamasında finansman giderlerinin doğrudan giderleştirilmek yerine, stok maliyetlerine ilave edilmekte olması, nispi bir karlılık artışı sağlamakta, stoklar satışa çevrildikçe de satış maliyetlerini artıran bir fonksiyon icra etmektedir. Dolayısıyla yüksek alım dönemlerinin nispi karlılığını, yüksek satış dönemlerinde karlılıktaki düşüşler izleyebilecektir.

Yukarıda maddeler halinde sayılan hususlar Sayıştay raporları ile tespit edilmiş, akıbeti takip edilmesi gereken hususlardır. Kurumun uğradığı zararların, nedenlerinin ve sorumlularının belirlenmesi ve kurumun tekrar kamu yararına çalışması için yapılabileceklerin belirlenmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKİ	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	ABDULLAH KOC	İAĞRI	
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
8	RIDVAN TURAN	MERSİN	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	